

Overleg Onderzoeken MH17

Op vrijdag 10 april vindt van 14:00 tot 16:00 overleg plaats bij Slachtofferhulp Nederland, Pallas Athenedreef 27, 3561 PE, Utrecht (vergaderzaal 3, Opfer) over vier onderzoeken die plaatsvinden naar aanleiding van de vliegramp met de MH17.

Doel van het overleg

Bezien:

- hoe de belasting van nabestaanden door de onderzoeken zo beperkt mogelijk kan blijven;
- hoe de communicatie naar nabestaanden optimaal kan verlopen;
- hoe de organisatie van nabestaanden, de Stichting Vliegramp MH17, optimaal betrokken kan worden;
- welke medewerking van Slachtofferhulp Nederland gewenst is.

Deelnemers aan het overleg:

art. 10, tweede
lid, onder e

Concept-agenda

1. Opening; vaststellen van de agenda
2. Kennismaking van de deelnemers
3. De onderzoeken

Naast de onderzoeken van de Onderzoeksraad voor Veiligheid zullen er - voor zover op dit moment bekend - vier onderzoeken plaatsvinden:

- Evaluatie nationale crisisbeheersingsorganisatie vlucht MH17
- Vinger aan de pols getroffen en MH17: lessen voor de toekomst
- Lange termijn interventie voor nabestaanden van de vliegramp in de Oekraïne
- Evaluatie IVC

Bij deze notitie is gevoegd een samenvatting van de onderzoeksvragen en werkwijze voor zover op dit moment bij Slachtofferhulp Nederland bekend. In het bestek van dit overleg kunnen de onderzoeken niet uitvoerig besproken worden. Wel een check of de onderzoeksvragen en werkwijze nog actueel zijn. Nota bene: eventuele aanpassingen die voor vrijdag 10 april gemaakd worden naar @slachtofferhulp.nl worden verwerkt in een geactualiseerd overzicht.

art. 10, tweede
lid, onder e

4. Contact met individuele nabestaanden

Welk contact met nabestaanden is nodig? Hoe kan de belasting voor hen zo beperkt mogelijk blijven?

5. Communicatie naar nabestaanden

Hoe kan de informatievoorziening over de onderzoeken naar nabestaanden optimaal verlopen?

6. Betrekken Stichting Vliegcramp MH17

Hoe kan de Stichting Vliegcramp MH17 optimaal betrokken worden? Eén of meer begeleidingscommissies? Eén of meer klankbordgroepen? Regelmatige schriftelijke/mondelijke terugkoppeling aan het bestuur?

7. Gewenste medewerking van Slachtofferhulp Nederland

8. Afspraken voor het vervolg van dit overleg

9. Sluiting

Overzicht onderzoeken MH17

Initiatiefnemer: Rijksoverheid

Titel: Evaluatie nationale crisisbeheersingsorganisatie vlucht MH17

Onderzoeksvragen:

1. In hoeverre heeft de nationale crisisbeheersingsorganisatie na het neerstorten van vlucht MH17 gefunctioneerd zoals beschreven in het Instellingsbesluit MCCB 2013 en het Nationaal Handboek Crisisbesluitvorming 2013 en in hoeverre heeft dat bijgedragen aan het beheersen van de crisis?
2. In hoeverre is er bij de aanpak van de ramp met vlucht MH17 ruimte genomen voor flexibiliteit in de nationale crisisbeheersingsorganisatie en hoe heeft dat uitgedaagd?
3. Hoe is de samenwerking verlopen van de vaste actoren van de nationale crisisbeheersingsorganisatie met crisispartners?
4. Hoe is de communicatie en nazorg verlopen van de Rijksoverheid richting de nabestaanden?
5. Hoe is de informatievoorziening verlopen van de Rijksoverheid richting de samenleving?
6. Hoe is de informatievoorziening verlopen van de Rijksoverheid richting de Tweede Kamer en de media?
7. In hoeverre is de crisisbeheersing na het neerstorten van vlucht MH17 anders geweest door de internationale politieke dynamiek dan na regionale/nationale rampen die Nederland in het verleden overkomen zijn?

Werkwijze:

- Nog niet bekend

Initiatiefnemer: Intervict; Fonds Slachtofferhulp

Titel: Vinger aan de pols getroffen MH17: lessen voor de toekomst

Onderzoeksvragen

1. Inzicht verwerven in het verdere beloop van het functioneren van de getroffen, waaronder rouwreacties, sociale steun, bronnen van stress, zorggebruik, zelfredzaamheid, zorggebruik en ervaringen met ondersteuning vanuit overheid en ervaringen met de media (monitoring).
2. Op basis van deze gegevens inzicht verwerven in hoe zelfredzaamheid van de nabestaanden samenhangt met (het beloop van) het functioneren, bronnen van stress en behoeften van getroffen, en zorggebruik (onderlinge samenhangen en patronen).
3. Inzicht verwerven in problemen of bronnen van stress waarmee getroffen mogelijk in de toekomst mee te maken krijgen (door interviews met nabestaanden Tripoliramp).
4. Op basis van al deze inzichten lessen trekken voor de toekomst voor de getroffen van de MH17 en toekomstige getroffen.

Werkwijze

- Interviews met groep getroffen MH17
- Interviews met casemanagers MH17
- Interviews met getroffen Tripoliramp
- Familierechercheurs (optioneel)

Initiatiefnemer: RUG, UU, Arq, Fonds Slachtofferhulp

Titel: Lange termijn interventie voor nabestaanden van de vliegramp in de Oekraïne

Onderzoeksvraag

1. Op welk moment in het rouwproces profiteren nabestaanden van de vliegcramp met een hoog klachtenniveau het meest van een gerichte psychologische interventie.

Werkwijze

- Vragenlijststudie waarin zoveel mogelijk nabestaanden van de vliegcramp gevraagd worden vragenlijsten in te vullen over (i) rouwreacties en (ii) posttraumatische stress.
- Deze nabestaanden wordt een psychologische interventie aangeboden; ofwel direct, ofwel (mits zijn daarmee instemmen) 6 maanden later. Voor, tijdens en na de behandeling worden o.a. rouwreacties en posttraumatische stress reacties gemeten.

Initiatiefnemer: Impact/Arg

Titel: Evaluatie IVC

Onderzoeksvragen (eerste formulering)

1. Hoe functioneert het IVC vanuit het oogpunt van de nabestaanden en betrokkenen? Deze inzichten zullen worden gebruikt om het IVC beter aan te laten sluiten bij veranderende problemen en behoeften van de nabestaanden.
2. Voldoet dit IVC aan de beoogde doelen die wij vooraf gesteld hebben? Is een IVC in het algemeen het juiste middel om deze doelen te realiseren?
3. Welke knelpunten kunnen geïdentificeerd worden in de realisatie van dit IVC en het proces tussen alle betrokken partijen? Het identificeren van deze knelpunten zal leiden tot inzichten die gebruikt kunnen worden om in de toekomst een effectieve samenwerking te kunnen voorzien.

Onderzoeksvragen (tweede formulering)

- Hoofdvraag: Hoe heeft deze feitelijke interventie (het IVC als programma), bestaande uit: instrumenten, condities en doelstellingen, zich in de twee jaren na de vliegcramp ontwikkeld; en hoe verhoudt zich dit tot de behoeften en wensen van: direct betrokkenen en betrokken partijen.
- Deelvraag 1). Hoe heeft het geplande IVC als instrument zich door de jaren heen ontwikkeld en hoe verhoudt zich dit tot de behoeften en wensen van de direct betrokkenen?
- Deelvraag 2). Hoe heeft het IVC als instrument zich door de jaren heen ontwikkeld en hoe verhoudt zich dit tot de behoeften en wensen van de betrokken partijen?
- Deelvraag 3). Hoe hebben verwachte condities zich door de jaren heen ontwikkeld en hoe verhoudt zich dit tot de behoeften en wensen van de direct betrokkenen?
- Deelvraag 4). Hoe hebben verwachte condities zich door de jaren heen ontwikkeld en hoe verhoudt zich dit tot de behoeften en wensen van de betrokken partijen?
- Deelvraag 5). Hoe hebben verwachte doelstellingen door de jaren heen ontwikkeld en hoe verhoudt zich dit tot de behoeften en wensen van de direct betrokkenen?
- Deelvraag 6). Hoe hebben verwachte doelstellingen door de jaren heen ontwikkeld en hoe verhoudt zich dit tot de behoeften en wensen van de betrokken partijen?

Werkwijze

- focusgroepen nabestaanden
- pop-up enquête op de IVC-website
- vragenlijst nabestaanden
- gebruiksgegevens (statistieken) van de IVC-website
- interviews onder afgevaardigden van alle betrokken partijen bij het opstellen van het IVC

8 april 2015

art. 10, tweede
lid, eerste